

1973-09-15

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek | © Olof Palmes familj

Minnestal över Konung Gustaf VI Adolf.

I kväll har vi fått meddelandet om att Konung Gustaf VI Adolf har somnat in.

Dödsbudet väcker hos alla djup förstämning och saknad. Vi upplever hans bortgång som en svår förlust.

Sverige har landssorg.

Sorgen är tyngst att bära för de närmast anhöriga. Våra tankar går till Konung Gustaf VI Adolfs familj. Vi uttrycker vårt djupa deltagande i den sorg som drabbat Konungens anhöriga.

Konung Gustaf VI Adolf har fått ro och vila. Ett långt dagsverke är nu slut. Konung Gustaf VI Adolfs levnad var fylld av ansvar. Stor pliktkänsla, osvikligt omdöme, mänsklig värdighet och integritet präglade hans kungägarnering. Hans klokhet och mänskliga värme väckte beundran, respekt och tillgivenhet. Det svenska folket känner djup tacksamhet för hans gärning.

Vid en ålder när andra medborgare kan dra sig tillbaka för att vila efter sin arbetsinsats fick Konung Gustaf VI Adolf axla det stora ansvaret som statsöverhuvud. För hans del skulle ålderdomen medföra nya plikter, större ansvar, mer arbete. In i det sista fullgjorde han med obruten vitalitet och med stor omsorg sin uppgift som statschef i en konstitutionell monarki. Det demokratiska folkstyret hade i honom en övertygad anhängare.

Bakom Konung Gustaf VI Adolfs pliktkänsla låg önskan att det svenska folket gemensamt skulle bemästra de svårigheter som mötte och skapa en ljusare tillvaro för alla. Han levde sig in i vårt samhälles problem. Ett långt liv hade lärt honom mycket om människors villkor och landets problem. Åren lade erfarenhet till hans begåvning, gjorde honom vis. De öppna och förtroliga samtal om landets angelägenheter jag nästan varje vecka hade med honom var en stimulans i arbetet.

Konung Gustaf VI Adolf nådde en hög ålder. Han kunde mot slutet av sin långa levnad överblicka en samhällsutveckling som inneburit Sveriges omvandling från ett fattigt land till en modern välfärdsstat där människors villkor hade i grunden förändrats och förbättrats.

Konungens levnad omspanner genombrottet för en ny tid. Han föddes till ett samhälle som var helt annorlunda

än vårt. Men han kom att stå öppen för det nya som bröt fram.

Han blev en symbol för det demokratiska folkstyret och det moderna välfärdssamhället. Det visar kraften och vidden i hans personlighet.

Konung Gustaf VI Adolf kände stolthet över sitt land och över dess framsteg. Han företrädde det utåt på ett lysande sätt. Ute i världen skapade han respekt för det svenska folkets strävanden.

Konungen utstrålade vänlighet och personlig omtanke inför alla människor han kom i kontakt med. Vi som hade förmånen att nära samarbeta med honom beundrade hans vitalitet, hans kunnighet och hans intensiva intresse för allt som rörde sig i tiden. Han skapade omkring sig en atmosfär av mänsklig värme, ömsinhet och glädje. Det var ett helt naturligt utflöde av en rik personlighet som förenade andlig resning med en ljus livssyn, en tro på människorna. De som kom honom nära kände inte bara vördnad och respekt utan också en djup och äkta tillgivenhet.

Konung Gustaf VI Adolfs intressen spände över vida fält. Men den andliga odlingen stod hans hjärta närmast. Det är ett uttryck för hans visdom att han i vårt humanistiska kulturarv, i att bevara och utveckla detta,

såg en väg att finna sammanhang och överblick i tillvaron.

I november i fjol hyllade hela det svenska folket Konung Gustaf VI Adolf på hans 90-årsdag. Han sa till mig att det var den mest överväldigande upplevelse som han fått vara med om under sin långa levnad. Han kände intensivt den värme och tillgivenhet som strömmande emot honom från alla håll. Det fyllde Konungen med tacksamhet och glädje.

I sitt tal i Stadshuset på 90-årsdagen yttrade Konungen:

.... "glädje och sorg växla i det mänskliga livet"....
"Sorgen är en helt naturlig känsla, men sorg och motgång bära dock slutligen leda till förnyad kraft och verksamhetslust i det arbete som man känner det vara ens plikt att utföra".

Låt oss ta fasta på de orden. De känslor av djup sorg som vi upplever idag, bör slutligen leda till förnyad kraft, förnyad kraft att skapa det som Konung Gustaf VI Adolf i sitt tal på 90-årsdagen talade om som sin bön; ett fortsatt fritt och lyckligt Sverige.

En sällsynt fin människa har gått ur tiden. Vi lyser frid över hans minne.